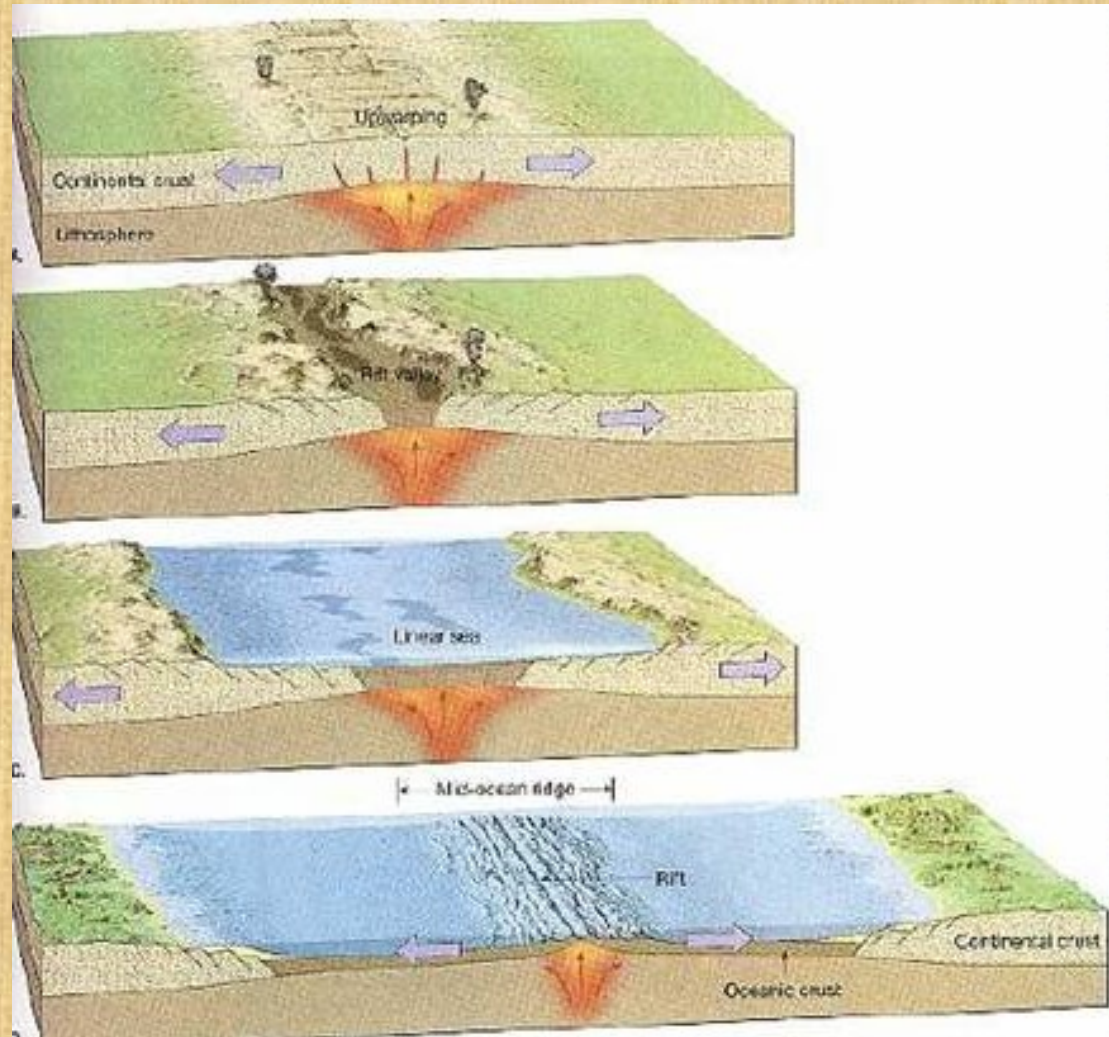

Východoafrický riftový systém

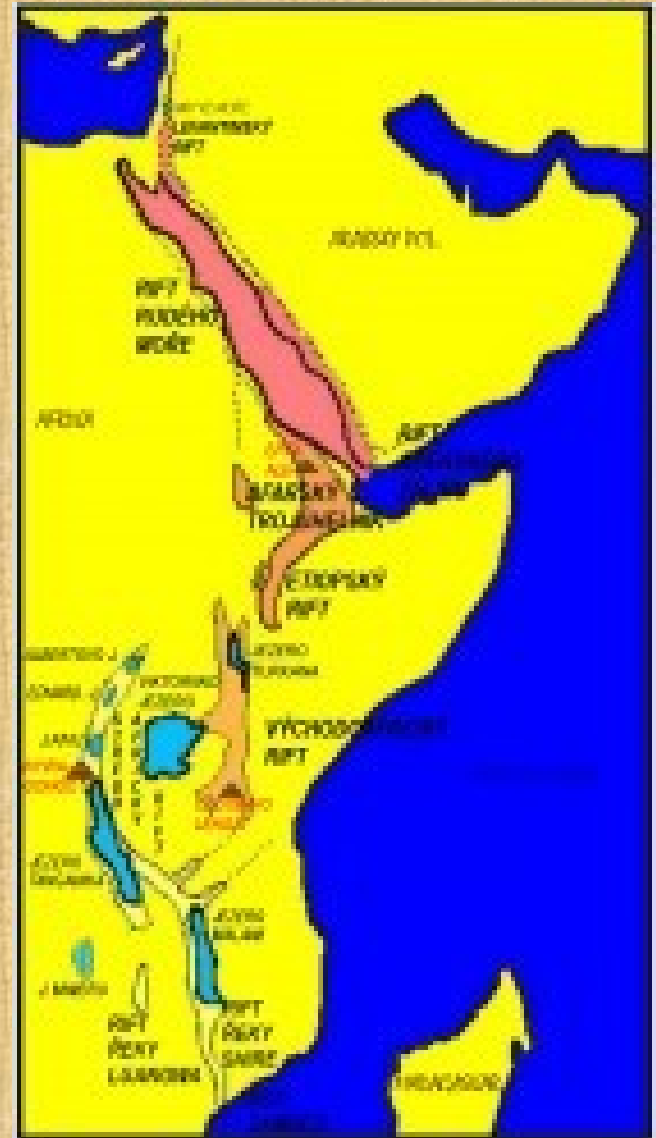
Lucie Nožičková
Lenka Hromková

Vznik riftu

- divergentní rozhraní
 - vznik nového zem. povrchu
 - obvykle oceánské hřbety
 - v tomto případě pevnina – oddalování 2 pevnin
 - tvorba propadlin
 - vznik nového moře, oceánu

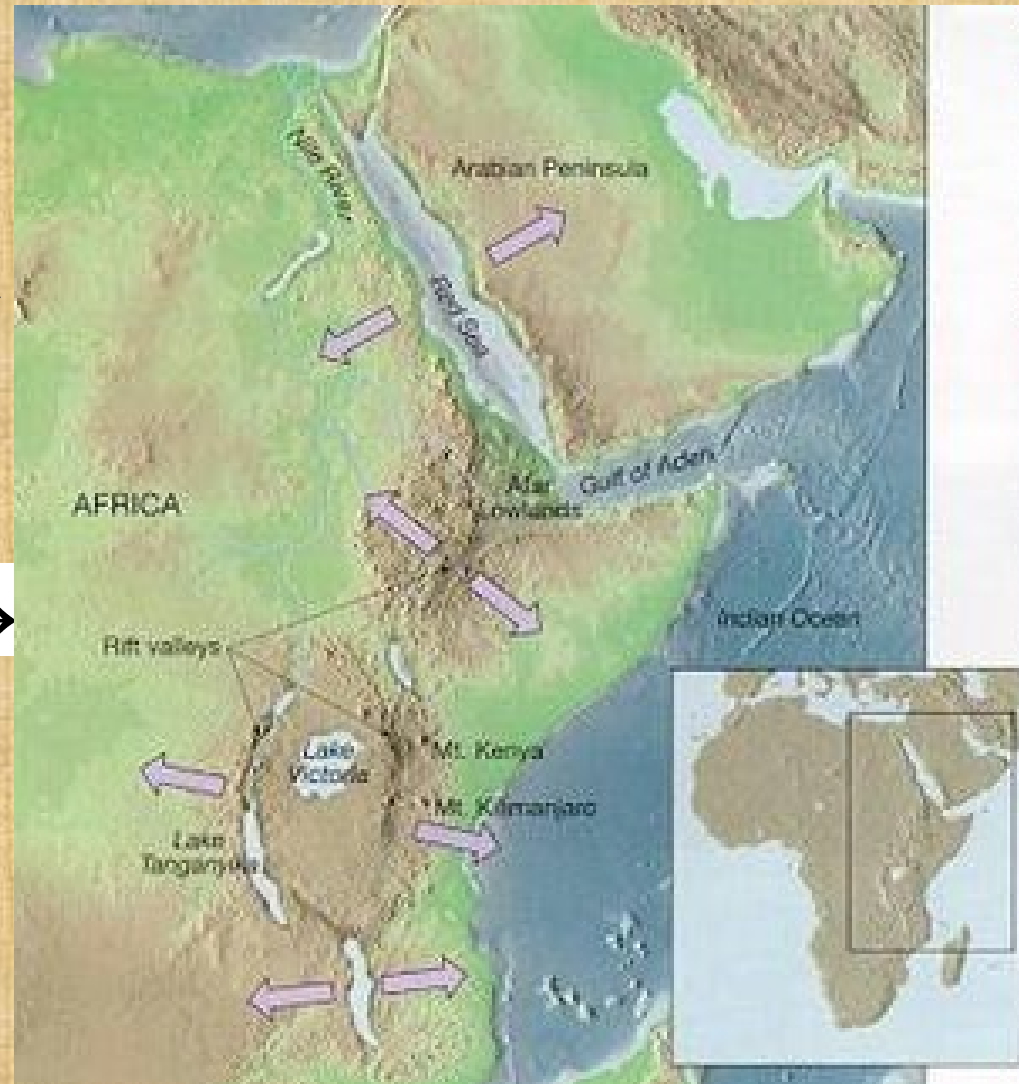

- systém riftů, tektonických zlomů
 - Afarský trojúhelník (Afar triangle)
 - rifty Rudého moře a Adenského zálivu (2 cm za rok) s Etiopskou příkopovou propadlinou
 - střet Somálské, Arabské a Africké litosférické desky, jejich oddalování od sebe
 - Východoafrický příkop (Great Rift Valley)
 - Středoafrický příkop (Western Rift Valley)

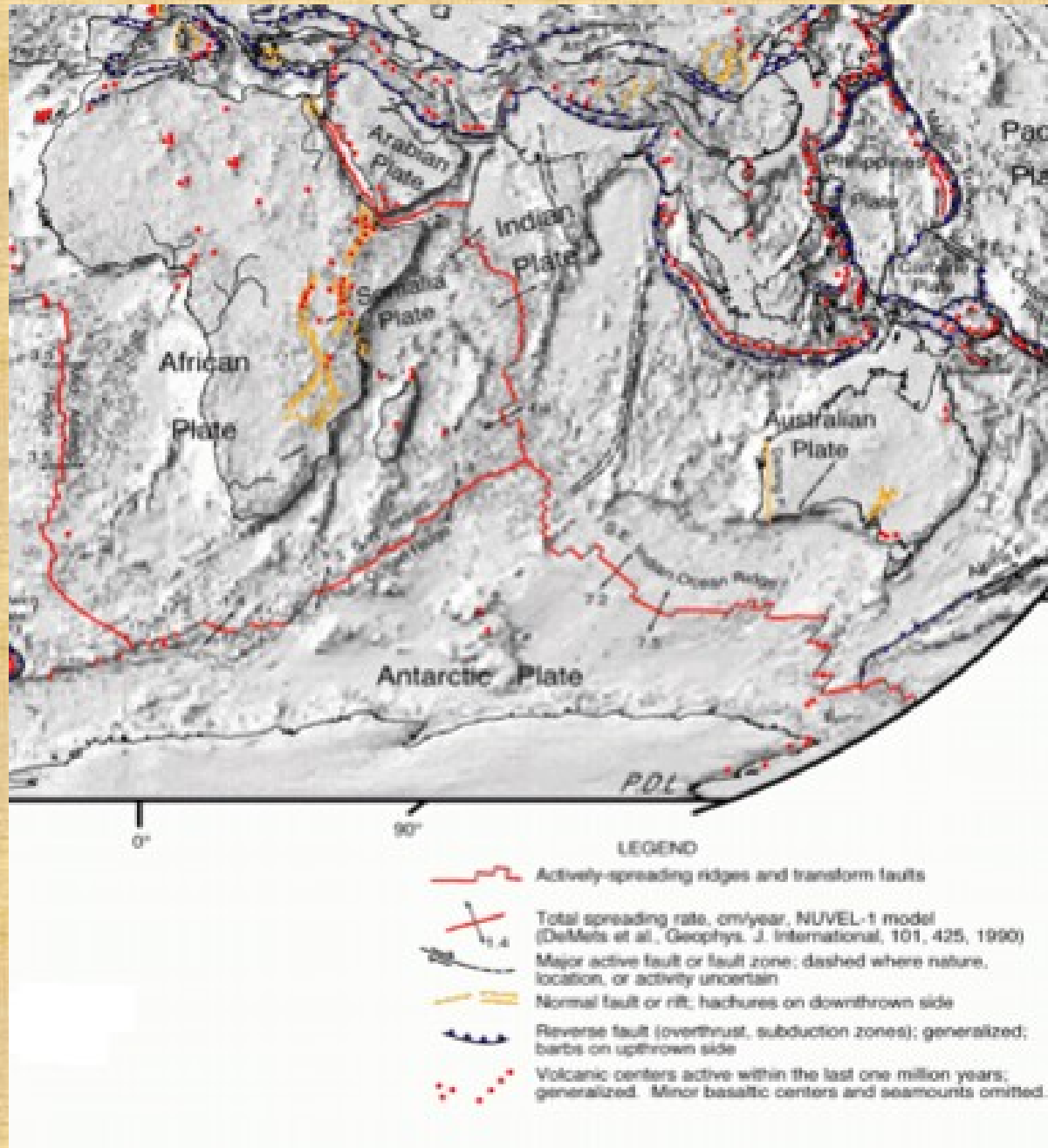

Východoafrický riftový systém

- východní část Afriky
- pohyb litosférických desek
 - Africká deska
 - Somálská deska
- začátek – Sýrie → Rudé moře → Assalská pánev → Etiopie → Uganda → Tanzánie → téměř k dolnímu toku Zambezi

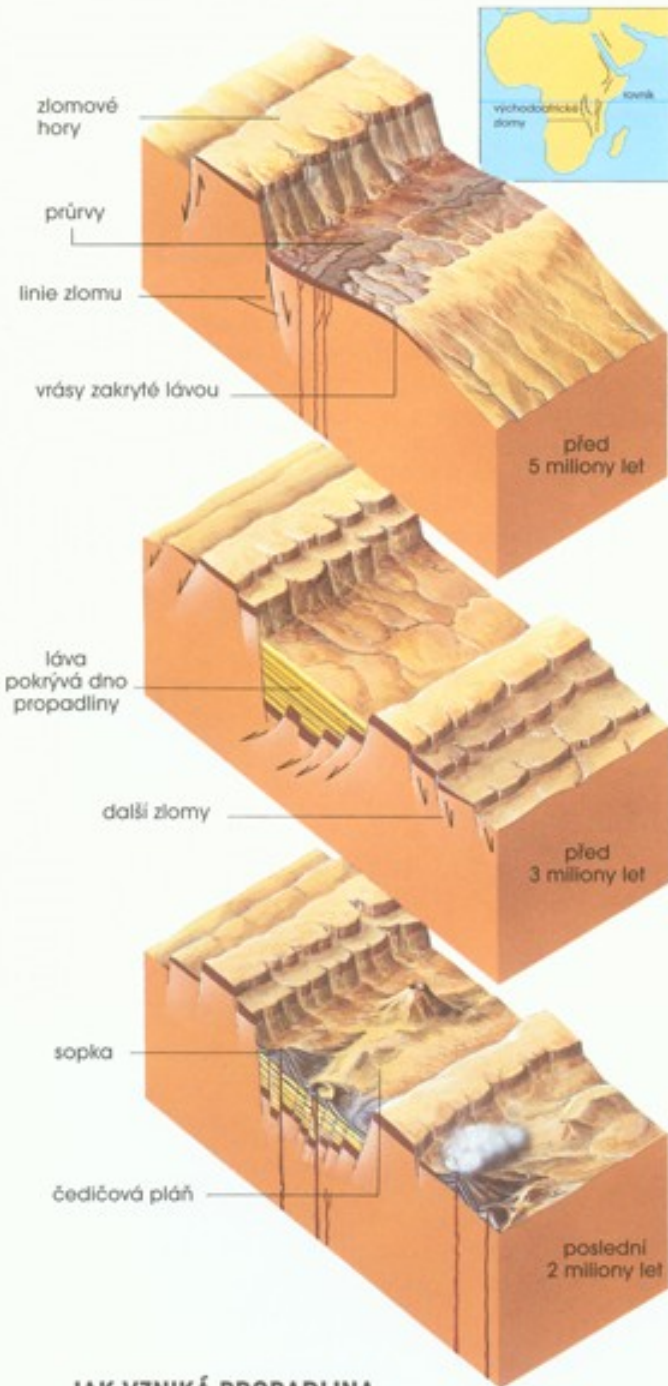
- délka 5000 km
- šířka
 - nejvíce - propadlina u jezera Turkana - přes 300 km
 - neméně - u jezera Baringo asi 70 km
- východoafrický příkop = vzájemné propojení mnoha vrás a propadlin
- složitý systém prolomů

- nejhlubší části riftu - jezera
 - Rudolfovo, Albertovo, Edwardovo, Tanganika a Malawi
- sopky
 - vyhaslé - v Etiopii, v Keni a v okolí Kilimandžára
 - Mt. Kenya (Kirinyaga – 5199m n.m.), Kilimandžáro (Uhuru 5895m n.m.), Mt. Meru
 - činné - západně od Viktoriina jezera
 - Mt. Elgon a pánev Viktoriina jezera
- okraj afrického příkopu lemován velmi úrodnou Východoafrickou vysočinou

Historie

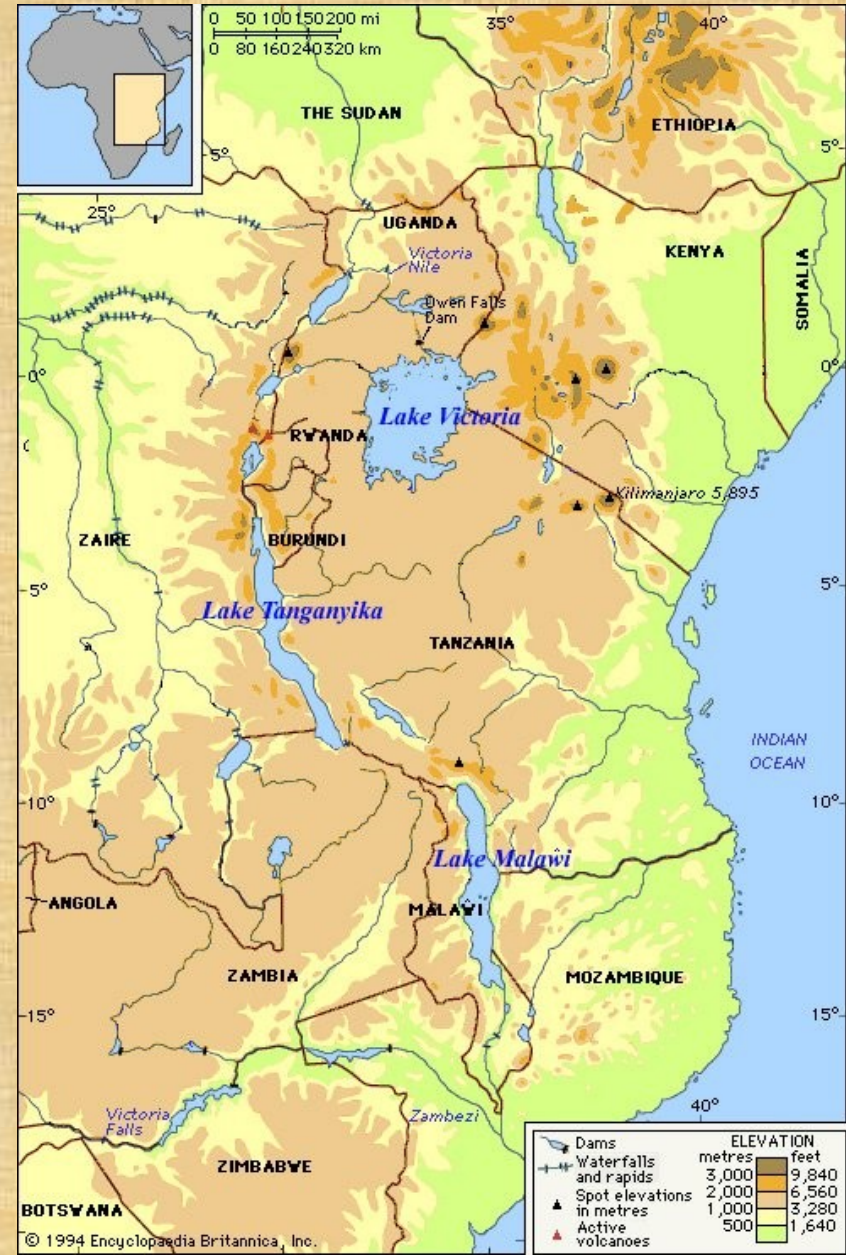
- počátek - prekambriální období
- neogén - tektonické pohyby
- vznik - megaantiklinál, megasyklinál - zlomy
- provázeno silnou sopečnou činností
- ve čtvrtohorách pokračování pohybů – zdvih pevniny do výšky 1200 – 1500 m n. m.
 - zasaženy staré tek. oblasti
 - propad riftových údolí
- trvání dodnes - stále neskončily
- v budoucnu
 - pokud pokračování rozšiřování příkopových propadlin – definitivní oddělení východu Afriky od pevniny

Vliv na krajinu

Východoafrická jezera

- Turkana
- Albertovo
- Edwardovo
- Kivu
- Viktoriino
- Tanganika
- Malawi

Turkana (Rudolfovo jezero)

- bezodtoké jezero (řeka Omo), mírně slané
- tektonický původ
- SZ Keňa, Etiopie
- 8 500 km², 220 km dlouhé, 50 km široké, 73 m hluboké
- NP Sibiloi, NP Cental Island, NP South Island
- 1997 - Seznam kulturního dědictví UNESCO

Albertovo jezero

- tektonický původ
- 5 300km², 160 km dlouhé, 30 km široké, 58 m hluboké
- Demokratická republika Kongo, Uganda
- součást Horního Nilu, hl. zdroj – Viktoriin Nil, řeka Semliki, odtok – Albertův Nil
- zdroj ryb

Viktoriino jezero

- největší africké jezero, sladkovodní
- v mělké prohlubni, ze severu zahrazeno lávovým proudem
- 68 800 km², 270 – 320 km široké, 7000 km dlouhé a silně členité pobřeží (množství zálivů, ostrovů a poloostrovů), 1134 m n. m.
- Tanzánie, Uganda, Keňa
- roční odtok - 21 km³ , 4,5 krát větší výpar
- Kagera, hydroelektrárna Owen Falls

Jezero Tanganika

- nejhlubší africké jezero, sladkovodní, tektonický původ
- 34 000 km², 650 km dlouhé, 40 až 80 km široké, max. hloubka 1470 m, prům. hloubka 570 m
- řeka Lukuga (ke Kongu)
- DRK , Tanzanie, Burundi, Zambie
- $\frac{3}{4}$ fauny endemické druhy, hroši, krokodýli, vodní ptáci

Jezero Malawi

- 30 800 km², 80 km široké, 580 km dlouhé, max. hloubka 706 m
- hladina kolísá až o 1,5 m (max. květen, min. prosinec)
- řeka Shire (odvádí vodu do Zambezi)
- Malawi, Mosambik, Tanzánie
- fauna podobná jezeru Tanganika

Ol Doinyo Lengai

- vulkán na severu Tanzánie („Hora boha“)
- láva je bohatá na sodík a draselné uhličitany (jediná známá sopka na Zemi)
- odlišná sopečná krajina

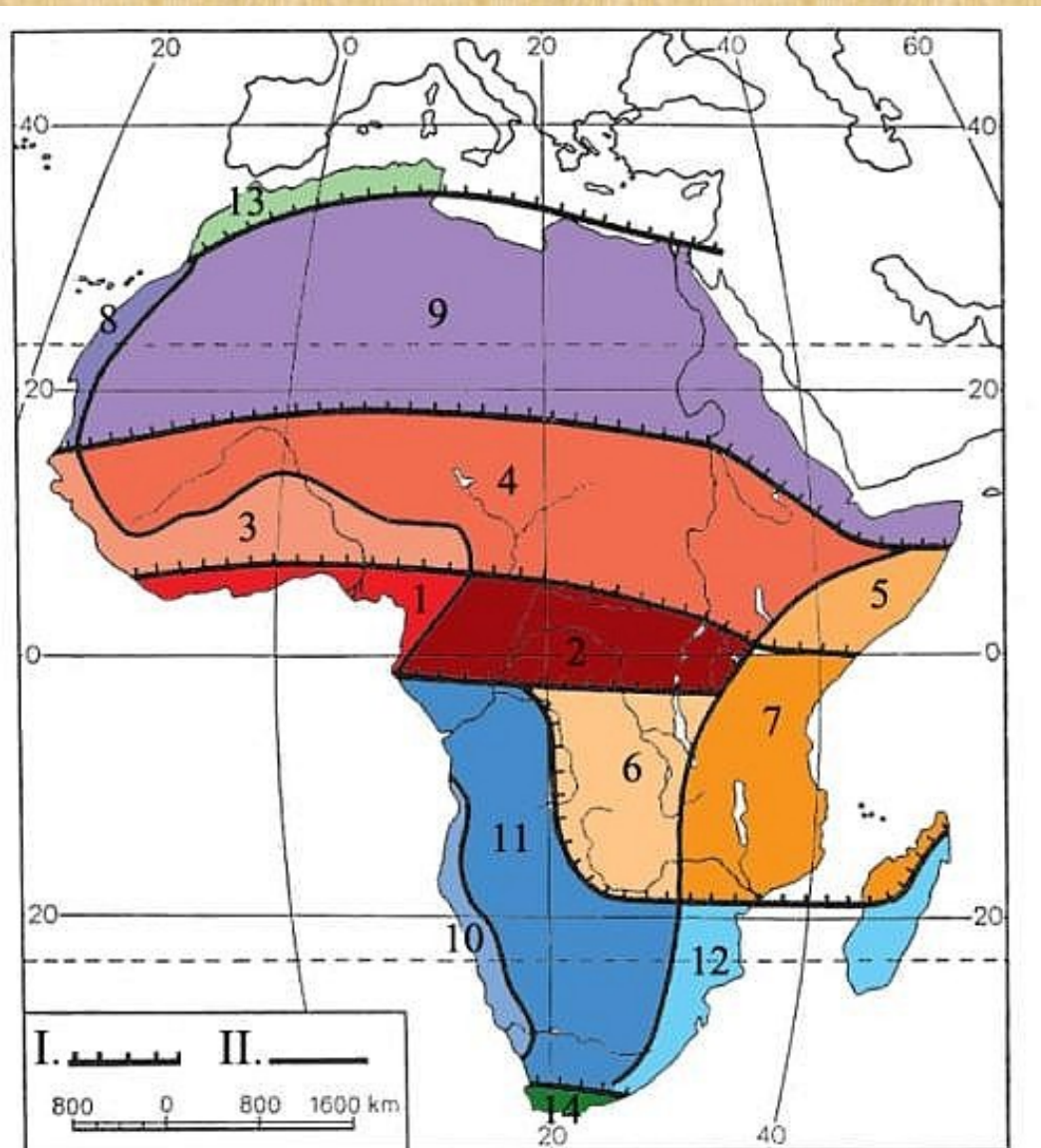

Národní parky

- nejznámější - Ngorongoro, Serengeti, Nakuru, Aberdare, Samburu

Klima

4 - Pásmo rovníkových monzunů severní polokoule –kontinentální oblast

2 – Rovníkové pásmo - kontinentální oblast

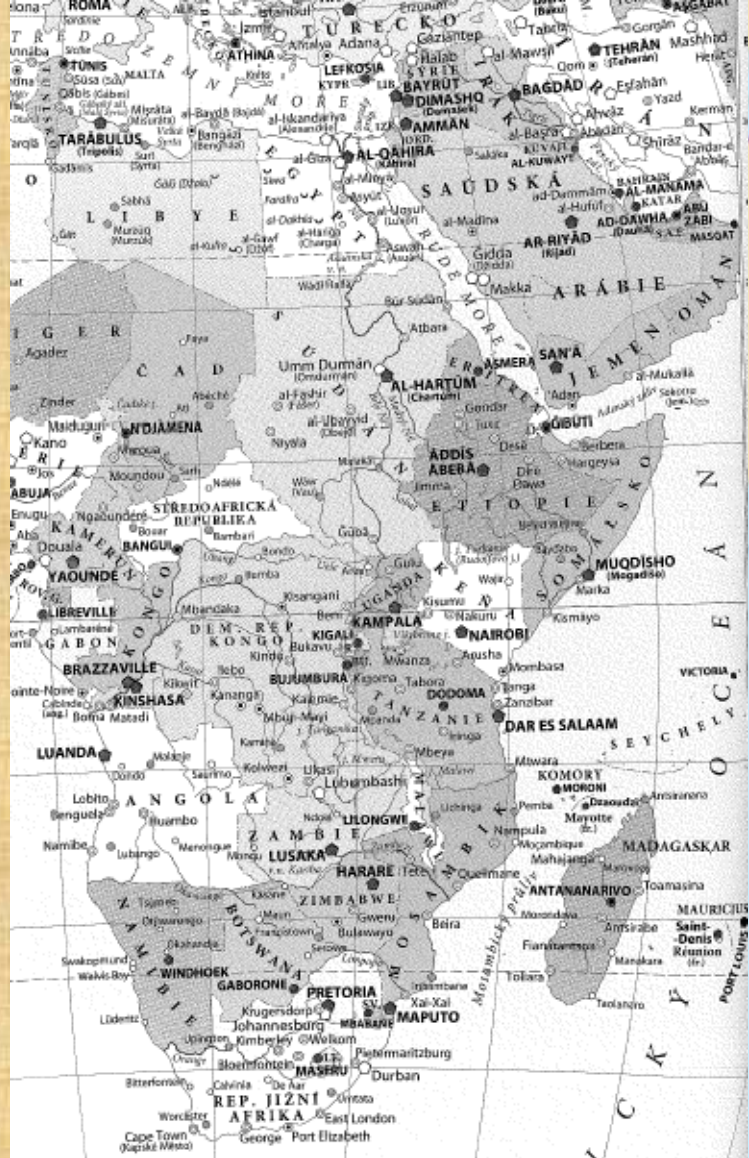
6 - Pásmo rovníkových monzunů jižní polokoule - kontinentální oblast

7 - Pásmo rovníkových monzunů jižní polokoule - indická oblast

- nejsou velké změny teploty mezi jednotlivými měsíci
- malá střední roční amplituda teploty vzduchu
- pásmo rovníkového podnebí, rovníkových monzunů
- částečně ovlivněno Indickým oceánem – monzunové rysy podnebí méně výrazné (do vnitrozemí suchý vzduch)
- prům. roční teplota vzduchu – 25 - 26°C

- sníh – vysoké náhorní plošiny a horské masívy (Kilimandžáro, Mt. Kenya, sněžná čára 4400 – 5200 m n. m.)
- srážky – závisí na expozici svahů a nadmořské výšce (Kilimandžáro přes 2000 mm/rok, Turkana 750 mm/rok)
- v zóně zenitových dešťů 2 roční maxima srážek
- výrazná vertikální klimatická pásemnatost

- Eritrea
- Džibutsko
- Etiopie
- Keňa
- Uganda
- Rwanda
- Burundi
- Tanzanie
- Malawi
- Mosambik

- osídlení většinou 10 – 50 obyv/km², místy až 200 obyv/km² – v oblasti mezi jezery Viktoriino a Tanganika

- Džibuti
 - významný obchodní uzel – Adenský záliv – Bab-al-Mandab
 - 380 000 obyvatel

- Addis Abeba
 - 3,5 milionů obyvatel
 - 2360 m n. m.

- Kampala
 - hl. město Ugandy
 - 1,2 mil. obyv.
 - Bantuové

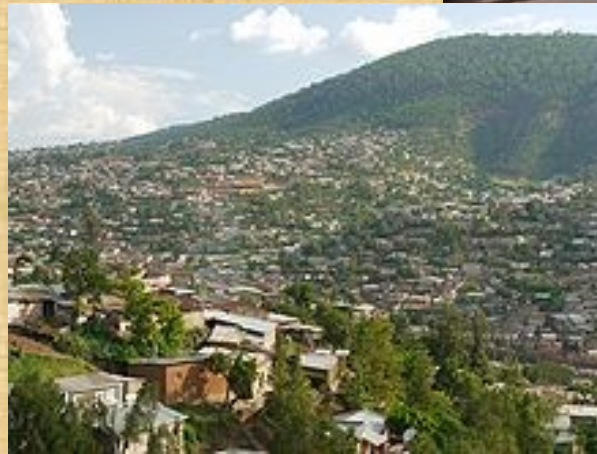

- Kigali

- hl. město Rwandy

- založeno 1907

- 1600 m n. m.

- Bujumbura

- hl. město Burundi

- SV pobřeží jezera Tanganika

- přístav, letiště

Zdroje

- Votrubec, C.- Afrika, SPN Praha, 1973
- Kanský a kol. – Zeměpis světa – Afrika, Orbis, 1971
- <http://www.afrikaonline.cz/view.php?cisloclanku=2006071701>
- <http://seminarky.wz.cz/Riftovy%20system.htm>
- Google Earth
- www.cs.tixik.com
- Školní atlas světa, Kartografie Praha, 2004

Děkujeme za pozornost.